

KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS IŠVADOJE PRIJUNGIMO PASLAUGŲ TEIKIMO PROCESUOSE ENERGETIKOS MINISTERIJAI PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS LENTELĖ

Korupcijos rizikos analizės išvada prijungimo paslaugų teikimo procesuose (toliau – KRA išvada): STT 2025-10-09 išvada Nr. 4-01-9382

KRA išvadoje Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai (toliau – ENMIN) buvo pateikti 5 pasiūlymai dėl kritinių antikorupcinių pastabų.

KRA išvadoje pateiktų pasiūlymų ENMIN įgyvendinimo stebėseną atlikti ir informacija apie KRA išvadoje pateiktų pasiūlymų įgyvendinimą parengta pagal ENMIN 2026-01-09 pranešimą Nr. 5-01-336.

Nr.	Pateiktos pastabos	Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas	Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas		
				Įgyvendinimo vertinimas	Komentaras dėl įvertinimo	Statusas
1. Kritinės antikorupcinės pastabos						
1	1.1. Neišsamus prijungimo sąlygų teisinis reguliavimas gali sudaryti sąlygas nepagrįstam ir pertekliniam prijungimo sąlygų nustatymui ir ESO darbuotojų diskrecijai nustatyti perteklinius techninius reikalavimus ir prijungimo paslaugų kainas be aiškaus pagrindimo (antikorupcinės pastabos ir motyvai pateikti 3.2 skirsnyje)	1.1.1. Norminiuose teisės aktuose nurodyti informaciją, kuri turi būti pateikiama klientams išduodamos techninėse prijungimo sąlygose, įskaitant informaciją apie tinklo būklės įvertinimą, esamą techninę būklę, numatomas investicijas į tinklų rekonstrukciją ar plėtrą toje vietovėje ir trumpą informaciją apie pagrindinius techninius parametrus (pvz., linijos galingumas, įtampos lygis, transformatorinės galia), kurie pasikeis po klientui suteiktos paslaugos.	Iki 2026 m. birželio 1 d. planuojama priimti Elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. 1-127 „Dėl Elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Prijungimo tvarkos aprašas) ir (ar) kitų teisės aktų, reglamentuojančių elektros įrenginių prijungimą prie elektros tinklų, pakeitimus, kuriuose bus įtvirtintas aiškesnis ir detalesnis elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų sąlygų turinys. Planuojama, kad pakeitimai galėtų įsigalioti ir skirstomųjų tinklų operatoriaus bus įgyvendinti iki 2026 m. rugsėjo 1 d. Planuojama, kad skirstomųjų tinklų operatorius elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų sąlygose pateiks informaciją apie veiksmus, kuriuos tinklų naudotojas turi atlikti dėl jo objekto prijungimo prie elektros tinklų, ir informaciją apie tai, ar yra būtinybė prieš įrenginio prijungimą atlikti elektros tinklų pajėgumo didinimo ar plėtos veiksmus. Planuojame, kad bus pateikiama tokia informacija: 1. bendrosios procedūrinės nuostatos; 2. informacija, apie planuojamus skirstomųjų tinklų operatoriaus tinklų rekonstrukcijos ar plėtos darbus, kita susijusi informacija su įrenginių prijungimu (susijusios kitos techninės sąlygos, informacija apie perdavimo tinklo operatoriaus keliamus reikalavimus, pateikiamas etapų aprašymas jei prijungimas vykdomas etapais ir kita informacija); 3. tinklų naudotojo įrangai taikomus techninius reikalavimus (tinklų naudotojo elektros tinklo daliai taikomi techniniai reikalavimai, nuorodos į įrenginių prijungimą reglamentuojančius teisės aktus ir kita informacija); 4. Operatoriaus elektros tinklų dalies techniniai sprendiniai, įrenginių prijungimo prie skirstomųjų tinklų taškas (pavyzdžiui, rajoninės transformatorių skirstyklos narvelis, 10 kV linija arba 10/0,4 kV transformatorinė), rajoninių pastočių, linijų, transformatorių ar kitų skirstomųjų elektros tinklų įrenginių rekonstrukcijos poreikis, įrenginio prijungimo taško suformavimo techniniai reikalavimai ir kita informacija; 5. kita informacija kuri tiesiogiai įtakoja prijungimo prie elektros tinklų sprendinius.	Planuojama įgyvendinti/įgyvendinama	Pastabų ir pasiūlymų nėra	Tešama
2	1.1. Neišsamus prijungimo sąlygų teisinis reguliavimas gali sudaryti sąlygas nepagrįstam ir pertekliniam prijungimo sąlygų nustatymui ir ESO darbuotojų diskrecijai nustatyti perteklinius techninius reikalavimus ir prijungimo paslaugų kainas be aiškaus pagrindimo (antikorupcinės pastabos ir motyvai pateikti 3.2 skirsnyje)	1.1.2 Tikslinti techninius reikalavimus tinklų plėtrai dėl gamybos ir vartojimo įrenginių prijungimo, kad išduodamos prijungimo sąlygos atitiktų proporcingumo principą ir būtų nustatytos atsižvelgiant į konkretų kliento poreikį bei prijungimo galią.	Planuojama iki 2026 m. spalio mėn. priimti Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo pakeitimus, nustatant skirstomųjų tinklų operatoriumi pareigą elektros skirstomųjų tinklų technologinės plėtos standartą, kuriame nustatomi detalūs techniniai reikalavimai elektros tinklų plėtrai, derinti su Valstybine energetikos reguliavimo taryba (toliau – VERT). Atkreiptinas dėmesys, kad šiuo metu elektros skirstomųjų tinklų technologinės plėtos standartas yra tvirtinamas AB „Energijos skirstymo operatorius“. Elektros skirstomųjų tinklų technologinės plėtos standarte nustatyti techniniai reikalavimai užtikrintų racionalią ir ekonomiškai efektyvią tinklų plėtrą, leistų pasiekti masto ekonomiją tinklų naudotojų elektros įrenginių prijungimui prie elektros tinklų įsigyjant tipiška rinkoje naudojamus elektros įrenginius. Pažymėtina kad netipinių elektros įrenginių įsigijimas, visų pirma, apsunkintų prijungimui prie elektros tinklų reikalingus elektros tinklų rekonstravimo darbus, kadangi tokių įrenginių įsigijimui, priešingai nei tipinių įrenginių, būtų reikalingi ilgesni įsigijimo terminai, vėliau apsunkintų elektros tinklų gedimų šalinimą, kadangi netipinių įrenginių įsigijimas užtruktų.	Planuojama įgyvendinti/įgyvendinama	Pastabų ir pasiūlymų nėra	Tešama
3	1.2. Laisvų naudoti ir generuoti galių rezervavimo sistema ir nevienodas galių rezervavimo skirtingoms prijungimo paslaugoms teikti teisinis reguliavimas sudaro sąlygas klientų piktnaudžiavimui, kai klientai gali rezervuoti perteklines galias, dirbtinai sumažinti tinklo prieinamumą ir apriboti kitų klientų galimybes gauti prijungimo paslaugą be tinklo plėtos. Tokia perteklinių galių rezervavimo praktika gali nepagrįstai sukurti tinklo plėtos poreikį, kurio kaštai gali būti perkelti kitiems vartotojams. Šios reguliavimo ir praktikos spragos didina korupcijos riziką ESO rezervuojant perteklines galias ir neskatina klientų atsakingai bei realiai vertinti rezervuojamos galios poreikį ir racionaliau rezervuoti tik reikalingas galias (antikorupcinės pastabos ir motyvai pateikti 3.3 skirsnyje).	1.2.1. Užtikrinti kaip galima panašesnius leistinos naudoti ir leistinos generuoti galios tinkle neatlygintu rezervavimo trukmės terminus.	Iki 2026 m. spalio 9 d. planuojama peržiūrėti elektros tinklų naudotojų elektros įrenginių prijungimo prie skirstomųjų elektros tinklų prijungimo sąlygų galiojimo trukmę, atlikti analizę, įvertinant prijungimo prie elektros tinklų paslaugos procesų įgyvendinimo terminus ir esant poreikiui koreguoti teisės aktus, reglamentuojančius elektros įrenginių prijungimą prie elektros tinklų (Prijungimo tvarkos aprašas).	Planuojama įgyvendinti/įgyvendinama	Pastabų ir pasiūlymų nėra	Tešama

4	<p>1.2. Laisvų naudoti ir generuoti galių rezervavimo sistema ir nevienodas galių rezervavimo skirtingoms prijungimo paslaugoms teikti teisinis reguliavimas sudaro sąlygas klientų piktnaudžiavimui, kai klientai gali rezervuoti perteklines galias, dirbtinai sumažinti tinklo prieinamumą ir apriboti kitų klientų galimybes gauti prijungimo paslaugą be tinklo plėtros.</p> <p>Tokia perteklinių galių rezervavimo praktika gali nepagrįstai sukurti tinklo plėtros poreikį, kurio kaštai gali būti perkelti kitiems vartotojams. Šios reguliavimo ir praktikos spragos didina korupcijos riziką ESO rezervuojant perteklines galias ir neskatina klientų atsakingai bei realiai vertinti rezervuojamos galios poreikį ir racionaliau rezervuoti tik reikalingas galias (antikorupcinės pastabos ir motyvai pateikti 3.3 skirsnyje).</p>	<p>1.2.2. Skatinant racionalų galios rezervavimą ir naudojimą, nustatyti optimalų neapmokestinamą galios dydį prijungimo paslaugų klientams ir (ar) jų grupėms ir įvesti galios mokesčių ir (ar) galios dedamąją klientams rezervuojant galią, viršijančią neapmokestinamą galios dydį</p>	<p>Skirstomųjų tinklų operatoriaus AB „Energinės skirstymo operatorius“ (toliau – ESO) sudarė galimybę vartotojams gauti informaciją apie maksimalų esamo objekto elektros energijos vartojimą, taip suteikiant pagrindą objektyviai įvertinti papildomos galios poreikį. Taip pat atlikti kiti teisės aktų pakeitimai, leisiantys paprasčiau daliai tinklų naudotojų sumažinti leistiną naudoti galią, kartu atlaisvins elektros tinklų pajėgumus kitiems tinklų naudotojams, o tai leis optimizuoti investicijas į elektros tinklų plėtrą: 2026 m. sausio 1 d. įsigaliojo Prijungimo tvarkos aprašo pakeitimai (2025 m. gruodžio 23 d. Energetikos ministro įsakymas Nr. 1-285 „Dėl Energetikos ministro 2012 m. liepos 4 d. įsakymo Nr. 1-127 „Dėl Elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“), kuriais tam tikriems nebuitiniais elektros energijos vartotojams, elektros energiją iš atsinaujinančių išteklių gaminantiems vartotojams (toliau – gaminantis vartotojas), asmenims, pageidaujantiems prijungti energijos kaupimo įrenginius bei gamintojus, sudaromos sąlygos paprasčiau ir be papildomų mokesčių atsisakyti perteklinės leistinos naudoti galios. 2026 m. sausio 1 d. įsigaliojo Elektros energijos įrenginių prijungimo prie elektros tinklų įkainių nustatymo metodikos, patvirtintos VERT 2011 m. liepos 29 d. nutarimu Nr. O3-235 (toliau – Metodika), pakeitimai, kuriais vadovaujantis, nebuitiniais vartotojams turimą elektros įrenginių leistiną naudoti galią pageidaujant mažinti praėjus daugiau nei 10 metų (kai buvo taikoma Metodikos 10.2 papunktyje nurodyta kainodara) arba daugiau nei 3 metams (kitais nei Metodikos 10.2 papunktyje nurodytais atvejais) nuo šios leistinos naudoti galios suteikimo (prijungimo paslaugos atlikimo (užbaigimo), galios mažinimo paslaugos kaina nebuitiniam vartotojui yra 0 Eur.</p>	Igyvendinta iš dalies	<p>Igyvendinimas tik iš dalies pasiekia antikorupcinės pastabos tikslą. Nurodyti teisinio reguliavimo pakeitimai sudaro sąlygas klientams be papildomų kaštų įvertinti galios poreikį ir daliai tinklų naudotojų paprasčiau sumažinti leistiną naudoti galią, kartu atlaisvinant elektros tinklų pajėgumus kitiems tinklų naudotojams. Pažymėtina, kad tokiu būdu buvo sukurta motyvacinė jau rezervuotų ar naudojamų leistinų perteklinių galių atsisakymo, o ne racionalaus galių rezervavimo. Siūlome imtis papildomų veiksmų, siekiant didinti klientų sąmoningumą dėl racionalaus galios rezervavimo užsisakant prijungimo paslaugą</p>	Tęsiama
5	<p>1.3. Prijungimo paslaugų kainų apskaičiavimo teisinis reguliavimas ir kainos nustatymo pagal faktines ESO sąnaudas (išlaidas) kainodara yra ydinga, sudaro sąlygas ESO perskaičiuoti prijungimo paslaugų kainas, kurios iš anksto nėra žinomos klientui, todėl kelia susitarimų, teikiant prijungimo paslaugas, riziką. Tokia praktika suteikia ESO darbuotojams plačią diskreaciją apskaičiuoti ar perskaičiuoti paslaugų kainas nesant kliento kaltės, didina interesų įtakos ir konflikto tikimybę, gali pažeisti vartotojų teises bei skaidraus energetikos sektoriaus principus, silpninti pasitikėjimą ESO, reguliuojančiomis institucijomis ir valstybės energetikos politika (antikorupcinės pastabos ir motyvai pateikti 3.4 skirsnyje)</p>	<p>1.3.1. Tobulinti prijungimo paslaugų kainodarą suteikiant teisę VERT įvertinti, peržiūrėti ir konsoliduoti visų prijungimo paslaugų kainodarą, užtikrinant, kad visiems tipinių prijungimo paslaugų teikimo atvejais, išskyrus atskiras objektyviai ir aiškiai apibrėžtas verslo klientų ir kitų netipinių klientų grupes, būtų taikomos vienodos diferencijavimo sąlygos už prijungimo paslaugas.</p>	<p>Gaminančių vartotojų atžvilgiu atlikti teisės aktų pakeitimai: - 2025 m. rugsėjo 30 d. įsigaliojo Prijungimo tvarkos aprašo 613 punktas (Energetikos ministro 2025 m. rugsėjo 29 d. įsakymas Nr. 1-227 „Dėl Energetikos ministro 2012 m. liepos 4 d. įsakymo Nr. 1-127 „Dėl Elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“), kuriame numatyta, kad tuo atveju, kai elektrinėms ir kaupimo įrenginiams suteikiama leistina generuoti galia yra ne didesnė kaip 1 kW, o didžiausias pajėgumas (Pmax) yra ne didesnis kaip 100 kW, taikoma supaprastinta elektrinių ir kaupimo įrenginių prijungimo tvarka, kai asmuo vadovaujasi operatoriaus paskelbtomis tipinėmis prijungimo sąlygomis ir pateikia deklaraciją operatoriui apie elektrinės, hibridinės elektrinės ar energijos kaupimo įrenginio įrengimą (toliau – rangovo deklaracija), o operatorius, gavęs tinkamai pateiktą rangovo deklaraciją, parengia arba atnaujina elektros tinklų nuosavybės ribų aktą ir įrengia apskaitos prietaisą, turintį nuotolinio rodmenų nuskaitymo į operatoriaus sistemas funkciją. Vadovaujantis šia nuostata, kadangi nėra numatytas prijungimo paslaugos sutarties pasirašymas ar prijungimo įmokos mokėjimas, tokias elektrines ir kaupimo įrenginius prijungiantiems asmenims prijungimo įmoka nėra taikoma (t. y. ji yra lygi 0 Eur); - Sukurta galimybė gaminantiems vartotojams prijungimo paslaugą gauti teikiant grupinę paraišką, t. y. sudaryta galimybė formuoti bendrą vartotojų grupę prijungimo paslaugos suteikimui (Elektros energijos įrenginių prijungimo prie elektros tinklų įkainių nustatymo metodikos, patvirtintos VERT 2011 m. liepos 29 d. nutarimu Nr. O3-235, 12 p.). Vartotojų atžvilgiu 2026 m. sausio 1 d. įsigaliojo Elektros energijos įrenginių prijungimo prie elektros tinklų įkainių nustatymo metodikos pakeitimai, kuriais remiantis, nebuitiniais vartotojams turimą elektros įrenginių leistiną naudoti galią pageidaujant mažinti praėjus daugiau nei 10 metų (kai buvo taikoma Metodikos 10.2 papunktyje nurodyta kainodara) arba daugiau nei 3 metams (kitais nei Metodikos 10.2 papunktyje nurodytais atvejais) nuo šios leistinos naudoti galios suteikimo (prijungimo paslaugos atlikimo (užbaigimo), galios mažinimo paslaugos įmoka yra lygi 0 Eur. Aukščiau nurodyti pokyčiai leido išplėsti tipinių prijungimo prie elektros tinklų paslaugų apimtį ir supaprastino prijungimo prie elektros tinklų procesą, suteikiant tinklų naudotojams galimybę iš anksto žinoti prijungimo paslaugų kainą. Pažymėtina, kad gamintojai paprastai įrengia didelės galios elektros energijos gamybos įrenginius, kurių įrengimas prie elektros tinklų daro reikšmingą įtaką elektros tinklų veikimui ir plėtrai. Dėl šios priežasties gamintojams nustatyti ir taikyti vienodą prijungimo įkainį nėra efektyvus ir nėra tikslinga, kadangi kiekvieno gamintojo elektros įrenginiams prijungti reikalingi techniniai sprendiniai yra paprastai individualūs, o įgyvendinami projektai pasižymi skirtingu mastu, technologiniais sprendimais ir specifika.</p>	Igyvendinta	Igyvendinta alternatyviu būdu. Pastabų ir pasiūlymų nėra	Baigta

KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS IŠVADEJE PRIJUNGIMO PASLAUGŲ TEIKIMO PROCESUOSE VALSTYBINEI ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBAI PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS LENTELĖ

Korupcijos rizikos analizės išvada prijungimo paslaugų teikimo procesuose (toliau – KRA išvada): STT 2025-10-09 išvada Nr. 4-01-9382

KRA išvadoje Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai (toliau – VERT) buvo pateikti 7 pasiūlymai dėl kritinių antikorupcinių pastabų.

KRA išvadoje pateiktų pasiūlymų VERT įgyvendinimo stebėseną atlikta ir informacija apie KRA išvadoje pateiktų pasiūlymų įgyvendinimą parengta pagal VERT 2026-01-14 pranešimą Nr. 5-01-556.

Nr.	Pateiktos pastabos	Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas	Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas		
				Įgyvendinimo vertinimas	Komentaras dėl įvertinimo	Statusas
1. Kritinės antikorupcinės pastabos						
1	1.1. Neišsamus prijungimo sąlygų teisinis reguliavimas gali sudaryti sąlygas nepagrįstam ir pertekliniam prijungimo sąlygų nustatymui ir ESO darbuotojų diskrecijai nustatyti perteklinius techninius reikalavimus ir prijungimo paslaugų kainas be aiškaus pagrindimo (antikorupcinės pastabos ir motyvai pateikti 3.2 skirsnyje)	1.1.3. Įpareigoti ESO viešai skelbti techninių sąlygų išduodamų teikiant skirtingas prijungimo paslaugas kriterijus, reikalavimus ir (ar) naudojamus algoritmus.	Iki 2026-10-09 VERT priims Viešai skelbiamos informacijos tvarkos aprašo, patvirtinto Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2019 m. rugpjūčio 2 d. nutarimu Nr. O3E-296, pakeitimus, kuriais įpareigos skirstomųjų tinklų operatorių viešai skelbti techninių sąlygų išduodamų teikiant skirtingas prijungimo paslaugas kriterijus, reikalavimus ir (ar) naudojamus algoritmus.	Planuojama įgyvendinti/įgyvendinama	Pastabų ir pasiūlymų nėra	Tęsiama
2	1.1. Neišsamus prijungimo sąlygų teisinis reguliavimas gali sudaryti sąlygas nepagrįstam ir pertekliniam prijungimo sąlygų nustatymui ir ESO darbuotojų diskrecijai nustatyti perteklinius techninius reikalavimus ir prijungimo paslaugų kainas be aiškaus pagrindimo (antikorupcinės pastabos ir motyvai pateikti 3.2 skirsnyje)	1.1.5. Reguliariai vykdyti patikrinimus, siekiant nustatyti, ar ESO išduodamos prijungimo sąlygos su tinklų plėtra atitinka nustatytus reikalavimus ir yra optimalios ir proporcingos kliento poreikiams.	Iki 2026-10-09 VERT nusistatys vidinius procesinius mechanizmus, užtikrinančius prijungimo sąlygų reikalavimų patikrą	Planuojama įgyvendinti/įgyvendinama	Pastabų ir pasiūlymų nėra	Tęsiama
3	1.1. Neišsamus prijungimo sąlygų teisinis reguliavimas gali sudaryti sąlygas nepagrįstam ir pertekliniam prijungimo sąlygų nustatymui ir ESO darbuotojų diskrecijai nustatyti perteklinius techninius reikalavimus ir prijungimo paslaugų kainas be aiškaus pagrindimo (antikorupcinės pastabos ir motyvai pateikti 3.2 skirsnyje)	1.1.4. Įvertinti galimybę sukurti aiškesnį mechanizmą, leidžiantį klientams atgauti sumokėtą kainos dalį už techninėse sąlygose nurodytus tinklo plėtos sprendinius, kurie objektyviai viršijo jų poreikį	Iki 2026-10-09 VERT pateiks siūlymus Elektros energijos įrenginių prijungimo prie elektros tinklų įkainių nustatymo metodikos, patvirtintos VERT 2011 m. liepos 29 d. nutarimu Nr. O3-235, pakeitimams, susijusiems su prijungimo paslaugos kainodaros pokyčiais.	Planuojama įgyvendinti/įgyvendinama	Pastabų ir pasiūlymų nėra	Tęsiama

4	<p>1.2. Laisvų naudoti ir generuoti galių rezervavimo sistema ir nevienodas galių rezervavimo skirtingoms prijungimo paslaugoms teikti teisinis reguliavimas sudaro sąlygas klientų piktnaudžiavimui, kai klientai gali rezervuoti perteklines galias, dirbtinai sumažinti tinklo prieinamumą ir apriboti kitų klientų galimybes gauti prijungimo paslaugą be tinklo plėtros. Tokia perteklinių galių rezervavimo praktika gali nepagrįstai sukurti tinklo plėtros poreikį, kurio kaštai gali būti perkelti kitiems vartotojams. Šios reguliavimo ir praktikos spragos didina korupcijos riziką ESO rezervuojant perteklines galias ir neskatina klientų atsakingai bei realiai vertinti rezervuojamos galios poreikį ir racionaliau rezervuoti tik reikalingas galias (antikorupcinės pastabos ir motyvai pateikti 3.3 skirsnyje).</p>	<p>1.2.3. Užtikrinti prijungimo paslaugų kainų diferencijavimo metodikos pakeitimus dėl galios mokesčio ir (ar) galios dedamosios nustatymo prijungimo paslaugų įkainiuose.</p>	<p>ESO taip pat sudarė galimybę vartotojams gauti informaciją apie maksimalų esamo objekto elektros energijos vartojimą, taip suteikiant pagrindą objektyviai įvertinti papildomos galios poreikį. 2026 m. sausio 1 d. įsigaliojo Elektros energijos įrenginių prijungimo prie elektros tinklų įkainių nustatymo metodikos, patvirtintos VERT 2011 m. liepos 29 d. nutarimu Nr. O3E-1957), pakeitimai, kuriais vadovaujantis, nebuitiniams vartotojams turimą elektros įrenginių leistiną naudoti galią pageidaujant mažinti praėjus daugiau nei 10 metų (kai buvo taikoma minėtos metodikos 10.2 papunktyje nurodyta kainodara) arba daugiau nei 3 metams (kitais nei minėtos metodikos 10.2 papunktyje nurodytais atvejais) nuo šios leistinos naudoti galios suteikimo (prijungimo paslaugos atlikimo (užbaigimo), galios mažinimo paslaugos kaina nebuitiniam vartotojui yra 0 Eur.</p>	<p>Igyvendinta iš dalies</p>	<p>Igyvendinimas tik iš dalies pasiekia antikorupcinės pastabos tikslą. Nurodyti teisinio reguliavimo pakeitimai sudaro sąlygas klientams be papildomų kaštų įvertinti galios poreikį ir daliai tinklų naudotojų paprasčiausiai sumažinti leistiną naudoti galią, kartu atlaisvinant elektros tinklų pajėgumus kitiems tinklų naudotojams. Pažymėtina, kad tokiu būdu buvo sukurta motyvacinė jau rezervuotų ar naudojamų leistinų perteklinių galių atsisakymo, o ne racionalaus galių rezervavimo. Siūlome imtis papildomų priemonių užtikrinant klientų sąmoningumą, racionalaus galios rezervavimo skatinimą užsisakant prijungimo paslaugas</p>	<p>Tęsiama</p>
5	<p>1.3. Prijungimo paslaugų kainų apskaičiavimo teisinis reguliavimas ir kainos nustatymo pagal faktines ESO sąnaudas (išlaidas) kainodara yra ydinga, sudaro sąlygas ESO perskaičiuoti prijungimo paslaugų kainas, kurios iš anksto nėra žinomos klientui, todėl kelia susitarimų, teikiant prijungimo paslaugas, riziką. Tokia praktika suteikia ESO darbuotojams plačią diskreciją apskaičiuoti ar perskaičiuoti paslaugų kainas nesant kliento kaltės, didina interesų įtakos ir konflikto tikimybę, gali pažeisti vartotojų teises bei skaidraus energetikos sektoriaus principus, silpninti pasitikėjimą ESO, reguliuojančiomis institucijomis ir valstybės energetikos politika (antikorupcinės pastabos ir motyvai pateikti 3.4 skirsnyje)</p>	<p>1.3.4. Užtikrinti, kad ESO pateiktų informaciją dėl paslaugos teikimo sutartyje nurodytos kainos perskaičiavimo raštu, nurodant klientams teisinį perskaičiavimo pagrindą ir faktines jo perskaičiavimo priežastis ir aplinkybes.</p>	<p>Iki 2026-10-09 bus užtikrinta, kad ESO papildytų vidinius procesus, susijusius su kainos perskaičiavimu.</p>	<p>Planuojama įgyvendinti/įgyvendinama</p>	<p>Pastabų ir pasiūlymų nėra</p>	<p>Tęsiama</p>

6	<p>1.3. Prijungimo paslaugų kainų apskaičiavimo teisinis reguliavimas ir kainos nustatymo pagal faktines ESO sąnaudas (išlaidas) kainodara yra ydinga, sudaro sąlygas ESO perskaičiuoti prijungimo paslaugų kainas, kurios iš anksto nėra žinomos klientui, todėl kelia susitarimų, teikiant prijungimo paslaugas, riziką. Tokia praktika suteikia ESO darbuotojams plačią diskreciją apskaičiuoti ar perskaičiuoti paslaugų kainas nesant kliento kaltės, didina interesų įtakos ir konflikto tikimybę, gali pažeisti vartotojų teises bei skaidraus energetikos sektoriaus principus, silpninti pasitikėjimą ESO, reguliuojančiomis institucijomis ir valstybės energetikos politika (antikorupcinės pastabos ir motyvai pateikti 3.4 skirsnyje)</p>	<p>1.3.3. Tbulinti kainos (įmokos) už paslaugas perskaičiavimo kriterijus ir sąlygas, leidžiančius ESO prijungimo paslaugos kainą perskaičiuoti tik paaiškėjus naujoms techninėms tinklo aplinkybėms, kurių objektyviai nebuvo sudarant sutartį, taip pat dėl kliento kaltės (pavyzdžiui, paslaugos teikimo metu pažeisti sutartyje nustatyti kliento įsipareigojimai ir dėl to pasikeitė ESO paslaugos teikimo sąlygos), o tais atvejais kai buvo sudaryta atskira verslo klientų prijungimo paslaugos teikimo sutartis su netipiniais klientais - paaiškėjus joje numatytais papildomoms kainų perskaičiavimo aplinkybėms.</p>	<p>Iki 2026-10-09 bus patikslinti prijungimo paslaugos kainos nustatymą reglamentuojantys teisės aktai (pirminiu vertinimu – Elektros energijos įrenginių prijungimo prie elektros tinklų įkainių nustatymo metodika), peržiūrint sąrašą aplinkybių, kada kaina gali būti perskaičiuojama.</p>	<p>Planuojama įgyvendinti/įgyvendinama</p>	<p>Pastabų ir pasiūlymų nėra</p>	<p>Tęsiama</p>
7	<p>1.3. Prijungimo paslaugų kainų apskaičiavimo teisinis reguliavimas ir kainos nustatymo pagal faktines ESO sąnaudas (išlaidas) kainodara yra ydinga, sudaro sąlygas ESO perskaičiuoti prijungimo paslaugų kainas, kurios iš anksto nėra žinomos klientui, todėl kelia susitarimų, teikiant prijungimo paslaugas, riziką. Tokia praktika suteikia ESO darbuotojams plačią diskreciją apskaičiuoti ar perskaičiuoti paslaugų kainas nesant kliento kaltės, didina interesų įtakos ir konflikto tikimybę, gali pažeisti vartotojų teises bei skaidraus energetikos sektoriaus principus, silpninti pasitikėjimą ESO, reguliuojančiomis institucijomis ir valstybės energetikos politika (antikorupcinės pastabos ir motyvai pateikti 3.4 skirsnyje)</p>	<p>1.3.2. Įvertinti ir peržiūrėti visų prijungimo paslaugų kainodarą, užtikrinant vienodas sąlygas kiekvienai prijungimo paslaugai, kai klientus galima identifikuoti pagal vienodus principus, išskyrus aiškiai apibrėžtas atskiras verslo klientų ir kitų netipinių klientų grupes, kuriems individualiai reikalinga tinklo plėtra, įvertinus kryžminio finansavimo ir neadekvačių ESO investicijų kaštų riziką.</p>	<p>Gaminančių vartotojų atzvirgiu atkurti teises aktų paketai. - 2025 m. rugsėjo 30 d. įsigaliojo Elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. 1-127 „Dėl Elektros energijos gamintojų ir vartotojų elektros įrenginių prijungimo prie elektros tinklų tvarkos aprašo patvirtinimo“, 613 punktą (Energetikos ministro 2025 m. rugsėjo 29 d. įsakymas Nr. 1-227), kuriame numatyta, kad tuo atveju, kai elektrinėms ir kaupimo įrenginiams suteikiama leistina generuoti galia yra ne didesnė kaip 1 kW, o didžiausias pajėgumas (Pmax) yra ne didesnis kaip 100 kW, taikoma supaprastinta elektrinių ir kaupimo įrenginių prijungimo tvarka, kai asmuo vadovaujasi operatoriaus paskelbtomis tipinėmis prijungimo sąlygomis ir pateikia deklaraciją operatoriui apie elektrinės, hibridinės elektrinės ar energijos kaupimo įrenginio įrengimą (toliau – rangovo deklaracija), o operatorius, gavęs tinkamai pateiktą rangovo deklaraciją, parengia arba atnaujina elektros tinklų nuosavybės ribų aktą ir įrengia apskaitos prietaisą, turintį nuotolinio rodmenų nuskaitymo į operatoriaus sistemas funkciją. Vadovaujantis šio punkto nuostata, kadangi nėra numatytas prijungimo paslaugos sutarties pasirašymas ar prijungimo įmokos sumokėjimas, tokias elektrines ir kaupimo įrenginius prijungiantiems asmenims prijungimo įmoka nėra taikoma (t. y. ji yra lygi 0 Eur); - surkurta galimybė gaminantiems vartotojams prijungimo paslaugą gauti teikiant grupinę paraišką, t. y. sudaryta galimybė formuoti bendrą vartotojų grupę prijungimo paslaugos suteikimui (Elektros energijos įrenginių prijungimo prie elektros tinklų įkainių nustatymo metodikos, patvirtintos VERT 2011 m. liepos 29 d. nutarimu Nr. O3-235, 12 p.). Akcentuotina, kad vienodo prijungimo įkainio nustatymas gaminantiems vartotojams lemtų, kad 90 procentų šių gaminančių vartotojų, kurie šiuo metu už prijungimą</p>	<p>Įgyvendinta</p>	<p>Pastabų ir pasiūlymų nėra</p>	<p>Baigta</p>

KORUPCIJOS RIZIKOS ANALIZĖS IŠVADOJE PRIJUNGIMO PASLAUGŲ TEIKIMO PROCESUOSE AB ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUI PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS LENTELĖ

Korupcijos rizikos analizės išvada prijungimo paslaugų teikimo procesuose (toliau – KRA išvada): STT 2025-10-09 išvada Nr. 4-01-9382 AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – ESO) buvo pateikti 14 pasiūlymų (8 pasiūlymai dėl kritinių antikorpinių pastabų ir 6 pasiūlymai dėl kitų antikorpinių pastabų). KRA išvadoje pateiktų pasiūlymų ESO įgyvendinimo stebėseną atlikti ir informacija apie KRA išvadoje pateiktų pasiūlymų įgyvendinimą parengta pagal ESO 2026-01-09 pranešimą Nr. 5-01-340.						
Nr.	Pateiktos pastabos	Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas	Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą	Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas		
				Įgyvendinimo vertinimas	Komentaras dėl įvertinimo	Statusas
1. Kritinės antikorpinės pastabos						
1	1.1. Neišsamus prijungimo sąlygų teisinis reguliavimas gali sudaryti sąlygas nepagrįstam ir pertekliniam prijungimo sąlygų nustatymui ir ESO darbuotojų diskrecijai nustatyti perteklinius techninius reikalavimus ir prijungimo paslaugų kainas be aiškaus pagrindimo (antikorpinės pastabos ir motyvai pateikti 3.2 skirsnyje)	1.1.6. Tobulinti prijungimo sąlygų peržiūros sistemą, kuri tikrintų prijungimo sąlygų tinklų plėtrai sąnaudų (išlaidų), pagrįstumą ir atitiktį reikalavimams	Iki 2026-10-09 bus peržiūreta techninių prijungimo sąlygų ir sutarčių rengimo atsakomybių matrica, siekiant stiprinti tinklų plėtos sąnaudų pagrįstumo ir atitikties numatytiems techniniams sprendimams kontrolę, taip įtraukiant vidinį kokybės kontrolės mechanizmą į procesus.	Planuojama įgyvendinti/įgyvendinama	Pastabų ir pasiūlymų nėra	Tęsiama
2	1.1. Neišsamus prijungimo sąlygų teisinis reguliavimas gali sudaryti sąlygas nepagrįstam ir pertekliniam prijungimo sąlygų nustatymui ir ESO darbuotojų diskrecijai nustatyti perteklinius techninius reikalavimus ir prijungimo paslaugų kainas be aiškaus pagrindimo (antikorpinės pastabos ir motyvai pateikti 3.2 skirsnyje)	1.1.7 Užtikrinti, kad išduodant prijungimo sąlygas būtų pateikti išsamūs paaiškinimai ir individualių techninių sprendimų motyvai.	Iki 2026-10-09 bus sudaryta galimybė, atsižvelgiant į individualius kliento poreikius, susisiekti ir gauti techninio sprendinio pagrįstumo paaiškinimą	Planuojama įgyvendinti/įgyvendinama	Siūlome galimybę gauti paaiškinimus dėl individualių techninių sprendimų įtvirtinti vidinėse ESO procedūrose, paskelbti ESO interneto svetainėje ir nurodyti kiekvienam klientui išduodant prijungimo sąlygas.	Tęsiama
3	1.1. Neišsamus prijungimo sąlygų teisinis reguliavimas gali sudaryti sąlygas nepagrįstam ir pertekliniam prijungimo sąlygų nustatymui ir ESO darbuotojų diskrecijai nustatyti perteklinius techninius reikalavimus ir prijungimo paslaugų kainas be aiškaus pagrindimo (antikorpinės pastabos ir motyvai pateikti 3.2 skirsnyje)	1.1.9. Apibendrinti ir viešai skelbti pagrindinius bendrus sprendimų, išduodant prijungimo sąlygas, priėmimo kriterijus ir reikalavimus bei naudojamus algoritmus juos klasifikuojant pagal teikiamų prijungimo paslaugų rūšis.	Iki 2026-10-09 bus viešai paskelbti techninių prijungimo sąlygų, išduodamų teikiant skirtingas prijungimo paslaugas, kriterijai, reikalavimai ir (ar) naudojami algoritmai ir nurodyta, kokiais norminiais teisės aktais vadovaujamosi nustatant techninius reikalavimus	Planuojama įgyvendinti/įgyvendinama	Pastabų ir pasiūlymų nėra	Tęsiama
4	1.1. Neišsamus prijungimo sąlygų teisinis reguliavimas gali sudaryti sąlygas nepagrįstam ir pertekliniam prijungimo sąlygų nustatymui ir ESO darbuotojų diskrecijai nustatyti perteklinius techninius reikalavimus ir prijungimo paslaugų kainas be aiškaus pagrindimo (antikorpinės pastabos ir motyvai pateikti 3.2 skirsnyje)	1.1.8 Parengti išduotų prijungimo sąlygų tinklų plėtrai, rekonstravimui klientams pagrįstumo ir ESO darbuotojų pareigų vykdymo jas išduodant patikrinimus tvarką ir periodiškai atlikti tokius patikrinimus.	Iki 2026-10-09 bus nustatyti vidiniai procesiniai mechanizmai, užtikrinantys prijungimo sąlygų pagrįstumą ir atitiktį taisyklėms	Planuojama įgyvendinti/įgyvendinama	Pastabų ir pasiūlymų nėra	Tęsiama

5	<p>1.2. Laisvų naudoti ir generuoti galių rezervavimo sistema ir nevienodas galių rezervavimo skirtingoms prijungimo paslaugoms teikti teisinis reguliavimas sudaro sąlygas klientų piktnaudžiavimui, kai klientai gali rezervuoti perteklines galias, dirbtinai sumažinti tinklo prieinamumą ir apriboti kitų klientų galimybes gauti prijungimo paslaugą be tinklo plėtros. Tokia perteklinių galių rezervavimo praktika gali nepagrįstai sukurti tinklo plėtros poreikį, kurio kaštai gali būti perkelti kitiems vartotojams. Šios reguliavimo ir praktikos spragos didina korupcijos riziką ESO rezervuojant perteklines galias ir neskatina klientų atsakingai bei realiai vertinti rezervuojamos galios poreikį ir racionaliau rezervuoti tik reikalingas galias (antikorupcinės pastabos ir motyvai pateikti 3.3 skirsnyje).</p>	<p>1.2.4. Imtis veiksmų ir papildomos viešinimo informacinės kampanijos, skatinant klientus pagal jų planuojamą naudoti įrenginių specifikacijas realiai įvertinti galios poreikius ir sudaryti sąlygas klientams realistiškai įsivertinti reikalingą galią prieš teikiant paraišką, siekiant mažinti perteklinių galios rezervacijų skaičių.</p>	<p>Pažymėtina, kad ESO sudarė galimybę klientams gauti informaciją apie maksimalų esamo objekto elektros energijos vartojimą, taip suteikiant pagrindą objektyviai įvertinti papildomos galios poreikį. Iki 2026-10-09 bus įgyvendintos priemonės papildomos informacijos viešinimui užtikrinti</p>	<p>Įgyvendinta iš dalies</p>	<p>ESO ėmėsi tikslingų veiksmų ir suteikė galimybę esamiems klientams (vartotojams) sužinoti kiek energijos jie vartoja, tai iš dalies prisideda prie pastabos tikslo. Pažymėtina, kad pastabos ir pasiūlymo tikslas platesnis ir apima klientų (dar nesančių vartotojais) skatinimą prieš teikiant paraišką elektros prijungimo paslaugau įsivertinti reikalingą galią, siekiant skatinti racionalų tinklo galių rezervavimą. Siūlome suteikti galimybes ir įrankius klientams pagal jų planuojamus naudoti įrenginius paskaičiuoti kokią galia jiems reikalinga.</p>	<p>Tęsiama</p>
6	<p>1.3. Prijungimo paslaugų kainų apskaičiavimo teisinis reguliavimas ir kainos nustatymo pagal faktines ESO sąnaudas (išlaidas) kainodara yra ydinga, sudaro sąlygas ESO perskaičiuoti prijungimo paslaugų kainas, kurios iš anksto nėra žinomos klientui, todėl kelia susitarimų, teikiant prijungimo paslaugas, riziką. Tokia praktika suteikia ESO darbuotojams plačią diskreciją apskaičiuoti ar perskaičiuoti paslaugų kainas nesant kliento kaltės, didina interesų įtakos ir konflikto tikimybę, gali pažeisti vartotojų teises bei skaidraus energetikos sektoriaus principus, silpninti pasitikėjimą ESO, reguliuojančiomis institucijomis ir valstybės energetikos politika (antikorupcinės pastabos ir motyvai pateikti 3.4 skirsnyje)</p>	<p>1.3.6. VERT nustačius prijungimo paslaugos įkainius, juos paskelbti ESO interneto svetainėje, įdiegti prijungimo paslaugų kainų skaičiuoklėse ar sudaryti kitas sąlygas ir galimybes visiems tipinių prijungimo paslaugų klientams gauti informaciją apie paslaugos kainą neteikiant paraiškos.</p>	<p>Iki 2026-10-09 bus papildytas naujo vartotojo prijungimo ir galios didinimo paslaugų kainos skaičiuoklės funkcionalumas, sudarant galimybę visiems potencialiems klientams gauti orientacinę informaciją apie preliminarią paslaugos kainą remiantis atitinkamos geografinės vietovės duomenimis.</p>	<p>Planuojama įgyvendinti/įgyvendinama</p>	<p>Pastabų ir pasiūlymų nėra</p>	<p>Tęsiama</p>

7	<p>1.3. Prijungimo paslaugų kainų apskaičiavimo teisinis reguliavimas ir kainos nustatymo pagal faktines ESO sąnaudas (išlaidas) kainodara yra ydinga, sudaro sąlygas ESO perskaičiuoti prijungimo paslaugų kainas, kurios iš anksto nėra žinomos klientui, todėl kelia susitarimų, teikiant prijungimo paslaugas, riziką. Tokia praktika suteikia ESO darbuotojams plačią diskreciją apskaičiuoti ar perskaičiuoti paslaugų kainas nesant kliento kaltės, didina interesų įtakos ir konflikto tikimybę, gali pažeisti vartotojų teises bei skaidraus energetikos sektoriaus principus, silpninti pasitikėjimą ESO, reguliuojančiomis institucijomis ir valstybės energetikos politika (antikorupcinės pastabos ir motyvai pateikti 3.4 skirsnyje)</p>	<p>1.3.7. Reguliariai skelbti ataskaitas apie kainų perskaičiavimo atvejus ir pagrindus.</p>	<p>Kiekvienais metais po ataskaitinių metų uždarymo per 30 k. d. ESO skelbs ataskaitą apie perskaičiavimo atvejus ir apibendrintas perskaičiavimo priežastis, bei perskaičiuotos prijungimo sumos procentinį nuokrypį nuo preliminarios prijungimo kainos. Bus nurodoma, kiek atvejų (proc.) galutinė suma sumažėjo ir kiek padidėjo lyginant su preliminaria apskaičiuota prijungimo kaina. Pirmąjį kartą šią informaciją numatoma paskelbti iki 2026-01-30.</p>	<p>Planuojama įgyvendinti/įgyvendinama</p>	<p>Pastabų ir pasiūlymų nėra</p>	<p>Tęsiama</p>
8	<p>1.3. Prijungimo paslaugų kainų apskaičiavimo teisinis reguliavimas ir kainos nustatymo pagal faktines ESO sąnaudas (išlaidas) kainodara yra ydinga, sudaro sąlygas ESO perskaičiuoti prijungimo paslaugų kainas, kurios iš anksto nėra žinomos klientui, todėl kelia susitarimų, teikiant prijungimo paslaugas, riziką. Tokia praktika suteikia ESO darbuotojams plačią diskreciją apskaičiuoti ar perskaičiuoti paslaugų kainas nesant kliento kaltės, didina interesų įtakos ir konflikto tikimybę, gali pažeisti vartotojų teises bei skaidraus energetikos sektoriaus principus, silpninti pasitikėjimą ESO, reguliuojančiomis institucijomis ir valstybės energetikos politika (antikorupcinės pastabos ir motyvai pateikti 3.4 skirsnyje)</p>	<p>1.3.5. Tobulinti vidinę kainų perskaičiavimo kontrolės sistemą, siekiant kuo tiksliau apskaičiuoti paslaugos kainą, kuri kiek galima daugiau sumažintų vienašališkus kainos perskaičiavimus.</p>	<p>Iki 2026-10-09 numatoma parengti ir patvirtinti vidinę kainų perskaičiavimo matricą, stiprinti darbuotojų kompetenciją sąmatų rengimo srityje, reguliariai kalibruoti skaičiuokles</p>	<p>Planuojama įgyvendinti/įgyvendinama</p>	<p>Pastabų ir pasiūlymų nėra</p>	<p>Tęsiama</p>
<p>2. Kitos antikorupcinės pastabos</p>						

9	<p>2.1. Galiojantis teisinis reguliavimas ir ribotas ESO viešinamos techninės informacijos apie prijungimo paslaugų galimybes ir sąlygas prijungimo paslaugų klientams prieinamumas, sudėtingas jos naudojimas bei jų neaiškumas, taip pat galiojančio teisinio reglamentavimo ribotos ESO skaičiuoklės galimybės nesudaro vienodų, skaidrių ir sąžiningų sąlygų visiems prijungimo paslaugų klientams gauti kuo tikslesnę informaciją apie ESO paslaugos kainą (antikorupcinės pastabos ir motyvai pateikti 3.1 skirsnyje).</p>	<p>2.1.2. Atsižvelgiant į teisinį reglamentavimą, sukurti atskiras kaip galima tikslesnes gaminančių vartotojų ir gamintojų prijungimo paslaugų kainų skaičiuokles teikiant prijungimo paslaugas. Nesant galimybės apskaičiuoti preliminarios prijungimo paslaugos kainos, užtikrinti, kad visiems potencialiems klientams, būtų suteikta informacija apie preliminarią paslaugos kainą pagal objekto geografinę vietovę be paraiškos pateikimo, nurodant galimą paklaidą ir kitas faktines kainos pasikeitimą lemiančias aplinkybes.</p>	<p>Iki 2026-10-09 bus papildytas naujo vartotojo prijungimo ir galios didinimo paslaugų kainos skaičiuoklės funkcionalumas, sudarant galimybę visiems potencialiems klientams gauti orientacinę informaciją apie preliminarią paslaugos kainą remiantis atitinkamos geografinės vietovės duomenimis</p>	<p>Planuojama įgyvendinti/įgyvendinama</p>	<p>Pastabų ir pasiūlymų nėra</p>	<p>Tęsiama</p>
10	<p>2.1. Galiojantis teisinis reguliavimas ir ribotas ESO viešinamos techninės informacijos apie prijungimo paslaugų galimybes ir sąlygas prijungimo paslaugų klientams prieinamumas, sudėtingas jos naudojimas bei jų neaiškumas, taip pat galiojančio teisinio reglamentavimo ribotos ESO skaičiuoklės galimybės nesudaro vienodų, skaidrių ir sąžiningų sąlygų visiems prijungimo paslaugų klientams gauti kuo tikslesnę informaciją apie ESO paslaugos kainą (antikorupcinės pastabos ir motyvai pateikti 3.1 skirsnyje).</p>	<p>2.1.1. Atsižvelgiant į teisinį reglamentavimą, tobulinti ESO naujo vartotojo prijungimo ir galios didinimo paslaugų kainos skaičiuoklių funkcionalumą, sudarant galimybę visiems potencialiems klientams, išskyrus verslo klientus, kuriems reikalinga individuali tinklo plėtra, gauti objektyviai apskaičiuotą preliminarią kainą. Nesant galimybės apskaičiuoti preliminarios prijungimo paslaugos kainos, užtikrinti, kad visiems potencialiems klientams, būtų suteikta kaip galima tikslesnė informacija apie preliminarią paslaugos kainą pagal objekto geografinę vietovę be paraiškos pateikimo, nurodant galimą paklaidą ir kitas faktines kainos pasikeitimą lemiančias aplinkybes.</p>	<p>Iki 2026-10-09 bus papildytas naujo vartotojo prijungimo ir galios didinimo paslaugų kainos skaičiuoklės funkcionalumas, sudarant galimybę visiems potencialiems klientams gauti orientacinę informaciją apie preliminarią paslaugos kainą remiantis atitinkamos geografinės vietovės duomenimis</p>	<p>Planuojama įgyvendinti/įgyvendinama</p>	<p>Pastabų ir pasiūlymų nėra</p>	<p>Tęsiama</p>

11	<p>2.1. Galiojantis teisinis reguliavimas ir ribotas ESO viešinamos techninės informacijos apie prijungimo paslaugų galimybes ir sąlygas prijungimo paslaugų klientams prieinamumas, sudėtingas jos naudojimas bei jų neaiškumas, taip pat galiojančio teisinio reglamentavimo ribotos ESO skaičiuoklės galybės nesudaro vienodų, skaidrių ir sąžiningų sąlygų visiems prijungimo paslaugų klientams gauti kuo tikslesnę informaciją apie ESO paslaugos kainą (antikorupcinės pastabos ir motyvai pateikti 3.1 skirsnyje).</p>	<p>2.1.4. Skaitmenizuoti prijungimo paslaugų preliminarių prijungimo paslaugų kainų apskaičiavimo procesą, įtraukiant į skaičiuokles reguliariai atnaujinamą informaciją apie tinklo pajėgumus ir prijungimo paslaugų teikimo galimybes pagal geografinę vietovę.</p>	<p>Iki 2026-10-09 bus papildytas naujo vartotojo prijungimo ir galios didinimo paslaugų kainos skaičiuoklės funkcionalumas, sudarant galimybę visiems potencialiems klientams gauti orientacinę informaciją apie preliminarią paslaugos kainą remiantis atitinkamos geografinės vietovės duomenimis</p>	<p>Planuojama įgyvendinti/įgyvendinama</p>	<p>Pastabų ir pasiūlymų nėra</p>	<p>Tęsiama</p>
12	<p>2.1. Galiojantis teisinis reguliavimas ir ribotas ESO viešinamos techninės informacijos apie prijungimo paslaugų galimybes ir sąlygas prijungimo paslaugų klientams prieinamumas, sudėtingas jos naudojimas bei jų neaiškumas, taip pat galiojančio teisinio reglamentavimo ribotos ESO skaičiuoklės galybės nesudaro vienodų, skaidrių ir sąžiningų sąlygų visiems prijungimo paslaugų klientams gauti kuo tikslesnę informaciją apie ESO paslaugos kainą (antikorupcinės pastabos ir motyvai pateikti 3.1 skirsnyje).</p>	<p>2.1.3. Atsižvelgiant į teisinį reglamentavimą, paskelbti aiškias kainų skaičiuoklės naudojimo instrukcijas ESO interneto svetainėje, nurodant prijungimo paslaugas, kokius duomenis skaičiuoklė naudoja ir kaip apskaičiuojama kaina, kokia galima paklaida ir kitas faktines kainos pasikeitimą lemiančias aplinkybes.</p>	<p>Iki 2026-06-01 bus paskelbtos Elektros įvedimo ir galios didinimo skaičiuoklės naudojimo instrukcijos, kuriose yra nurodyta, kaip veikia prijungimo paslaugos, kokius duomenis skaičiuoklė naudoja, kaip apskaičiuojama kaina, kokia gali būti paklaida ir kokios faktinės aplinkybės gali lemti kainos pasikeitimą</p>	<p>Planuojama įgyvendinti/įgyvendinama</p>	<p>Pastabų ir pasiūlymų nėra</p>	<p>Tęsiama</p>
13	<p>2.2. ESO ne visais atvejais užtikrina veiksmingą privačių interesų valdymą ir kontrolę. Nustatyta atvejų, kai ESO darbuotojai nedeklaruoja arba deklaruoja netinkamai savo privačius interesus su ESO rangovais, taip pat neinformuoja savo tiesioginių vadovų ir dalyvauja derinant prijungimo sąlygas, kai rangos darbus atlieka ESO žinomi su darbuotojais susiję ESO rangovai. Tokiu būdu ESO darbuotojai gali būti šališki ir siekti naudos priimant sprendimus. Nesiėmus papildomų interesų kontrolės priemonių, didėja ESO nepotizmo, darbuotojų favoritizmo, piktnaudžiavimo, galimų neskaidrių susitarimų, žalos ESO, klientams ir viešiesiems interesams rizika, mažėja pasitikėjimas ESO veikla (antikorupcinės pastabos ir motyvai pateikti 3.5 skirsnyje).</p>	<p>2.2.1. Atlikti šiame skirsnyje nurodytų prijungimo paslaugų teikimo atvejų patikrinimą, nustatius pažeidimus, informuoti STT ir kitas atsakingas institucijas.</p>	<p>Nuodugnai įvertinti KRA metu nustatyti atvejai dėl 3 darbuotojų privataus intereso. Vertinimo metu pažeidimų nenustatyta. Nurodyti darbuotojai nepriėmė sprendimų būdami interesų konflikte. Darbuotojai atnaujino savo privačių interesų deklaracijas. Darbuotojas, kurio privatus interesas yra didelėse rangovinėse įmonėse, pateikė nusišalinimą nuo bet kokių sprendimų, susijusių su tomis įmonėmis. Jam pateikta rekomendacija. Atliekant KRA nustatytų atveju vertinimą, nenustatyta, kad minėtų asmenų dalyvavimas derinant prisijungimo sąlygas (priimant sprendimus) įtakoją sąlygų apimtį ir kainas</p>	<p>Įgyvendinta</p>	<p>Pastabų ir pasiūlymų nėra</p>	<p>Baigta</p>

14	<p>2.2. ESO ne visais atvejais užtikrina veiksmingą privačių interesų valdymą ir kontrolę. Nustatyta atvejų, kai ESO darbuotojai nedeklaruoja arba deklaruoja netinkamai savo privačius interesus su ESO rangovais, taip pat neinformuoja savo tiesioginių vadovų ir dalyvauja derinant prijungimo sąlygas, kai rangos darbus atlieka ESO žinomi su darbuotojais susiję ESO rangovai. Tokiu būdu ESO darbuotojai gali būti šališki ir siekti naudos priimančią sprendimus. Nesiėmus papildomų interesų kontrolės priemonių, didėja ESO nepotizmo, darbuotojų favoritizmo, piktnaudžiavimo, galimų neskaidrių susitarimų, žalos ESO, klientams ir viešiesiems interesams rizika, mažėja pasitikėjimas ESO veikla (antikorupcinės pastabos ir motyvai pateikti 3.5 skirsnyje).</p>	<p>2.2.2. Tobulinti ESO darbuotojų privačių interesų kontrolės sistemą, siekiant laiku identifikuoti galimus interesų konfliktus ir jų regimybės ir užtikrinant, kad ESO atliktų planinius (bent kartą per metus) ESO darbuotojų deklaruotų duomenų patikrinimus, siekiant patikrinti dalies ESO darbuotojų faktinius ryšius su ESO rangovais ir klientais.</p>	<p>Atlikti veiksmai: 1. Nuo 2025-06-02 perimta privačių interesų deklaracijų kontrolė iš UAB „Ignitis grupės paslaugų centras“. Privačių interesų deklaravimo kontrolei skiriama daugiau žmogiškojo resurso. 2. Veikiame proaktyviai. Atliekamas nuolatinis ir detalus deklaracijoje pateiktų duomenų vertinimas. Kontroles ir patikrinimus detalai fiksuojame sistemoje. Išankstinės rekomendacijos teikiamos, ne tik pasikeitus deklaracijai, bet ir darbuotojui įsidarbinus ar pakeitus pareigas, nustačius privatų interesą. 3. Nuo 2025-11-03 pasirašytas bendradarbiavimo susitarimas su Valstybine tarnybinės etikos komisija, kuriuo pagrindu turėsime galimybę sutikrinti duomenis darbuotojų deklaruojančių privačius interesus PINREG sistemoje su kitais registrais. 4. 2025 metų spalio mėnesį įvyko privalomi antikorupciniai mokymai visiems darbuotojams. Viena iš temų buvo privačių interesų deklaravimas ir nusišalinimas. 5. Parengtos tikslinės atmintinės su praktiniais pavyzdžiais prijungimo sąlygas rengiantiems darbuotojams, kuriose bus nurodoma, kur ir kaip gali pasireikšti interesų konfliktas jų veikloje. Per 2026 metų pirmą pusmetį atliksime tikslinius mokymus sąlygas rengiantiems kolegoms. 6. Atliekame paruošiamuosius darbus siekiant, atlikti periodinius ir sisteminius patikrinimus siekiant identifikuoti ir išvengti interesų konfliktų. Tikslas sukurti įrankį, kad galėtume sulgyinti naujų vartotojų duomenis su vidine privačių interesų deklaravimo sistemoje esančiais duomenimis.</p>	<p>Planuojama įgyvendinti/įgyvendinama</p>	<p>Pasiūlymas įgyvendinamas. Šiuo metu ESO atlieka parengiamuosius darbus įtvirtinant periodinius ir sisteminius patikrinimus, siekiant identifikuoti ir išvengti interesų konfliktų, kurio tikslas sukurti įrankį, kad būtų galima sulgyinti naujų vartotojų duomenis su vidine privačių interesų deklaravimo sistemoje esančiais darbuotojų duomenimis. Patikrinimų sistema dar neįteisinta, todėl nėra aiškūs jos turinys ir kiek nauja sistema atlieps antikorupcinės pastabos tikslus. Siūlome įtvirtinti planinių patikrinimų atlikimą ir jo procedūras vidiniuose ESO dokumentuose, pagal nustatytą tvarką atlikti bent vieną planinį patikrinimą ir apie jo (jų) rezultatus informuoti STT</p>	<p>Tęsiama</p>
----	--	---	---	--	--	----------------